

De diagnose Autisme (vereenvoudigde uitleg)

De diagnose autisme wordt gesteld op basis van gedrag. In de DSM, het diagnostisch handboek, worden drie groepen van vier kenmerken gespecificeerd. Deze kenmerken zijn bepalend voor het krijgen van een diagnose. Daarnaast wordt vermeld dat mensen met autisme sensorische overgevoeligheden kunnen hebben. De kenmerken houden allemaal in dat iemand (vergeleken met leeftijdgenoten) 'kwalitatieve tekortkomingen' laat zien, ofwel op een echt afwijkende manier omgaat met:

Op het gebied van sociale interactie:

1. Gebruik van lichaamstaal (bijv. oogcontact, mimiek en gebaren).
2. Relaties met leeftijdsgenoten relaties aan te gaan die aangepast zijn aan het
3. Spontaan delen met anderen van vreugde, interesses of successen.
4. Sociale / emotionele wederkerigheid ofwel het niet tonen van emoties.

Op het gebied van communicatie

1. gesproken taal
2. het voeren van conversaties met anderen
3. stereotiep en herhaald taalgebruik of eigenaardig, afwijkend taalgebruik
4. geen gevarieerd en spontaan fantasiespel of imitatiespel

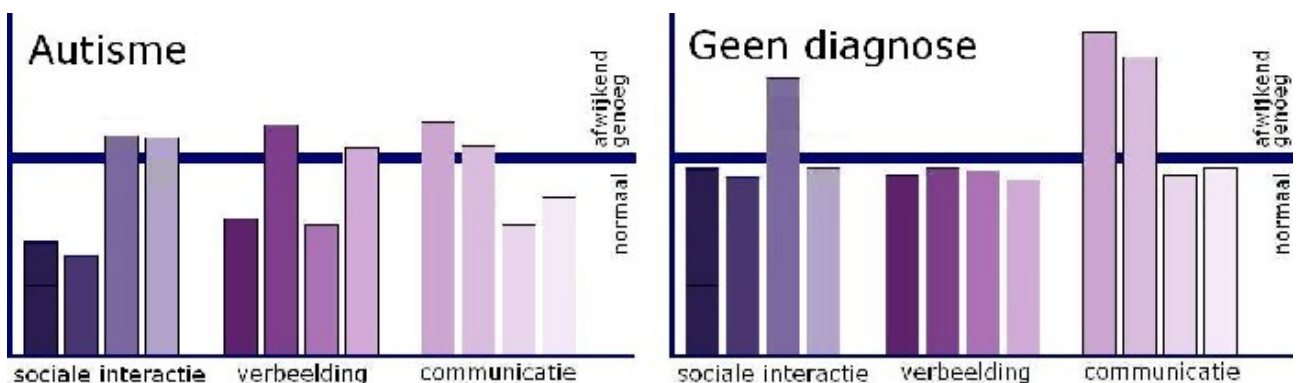
Op het gebied van flexibiliteit/ verbeelding:

1. stereotiepe en beperkte interesse patronen.
2. onwrikbare gehechtheid aan specifieke, affunctionele routines of rituelen.
3. Stereotiepe en repetitieve bewegingen.
4. Aanhoudende preoccupatie met (onderdelen van) voorwerpen.

De kenmerken moeten aanwezig zijn voor een bepaalde leeftijd. Bovendien moeten ze in bepaalde combinaties voorkomen voor een diagnose. Zo moet je voor een diagnose autisme tenminste 6 kenmerken hebben, waarvan 2 in de eerste groep en 1 kenmerk in de beide andere groepen. Voor Asperger zijn drie kenmerken voldoende, waarvan 2 uit de eerste groep en 1 uit de derde groep. (Normale intelligentie en normale taalontwikkeling) Voor Pdd-nos moet je "genoeg" kenmerken hebben in "voldoende mate"

Sterk vereenvoudigd zou je dus kunnen stellen dat je op genoeg gebieden voldoende "afwijkend" genoeg moet zijn voor een diagnose.

In een tekening:

Als je goed kijkt, zie je dat de 'persoon' van het rechterdiagram waarschijnlijk veel vreemder overkomt dan de persoon van het linkerdiagram. Het is misschien een einzelgänger met forse problemen met communicatie. Hij zal op het eerste gezicht veel autistischer overkomen dan de andere persoon, die wel een diagnose krijgt.

Hoewel, als het goed is, het stellen van een diagnose veel complexer is dan ik het nu voorstel, geeft dit wel aan waar de opmerking vandaan komt die je nogal eens hoort als een normaal begaafde volwassene de diagnose krijgt:

Als *hij* autisme heeft, dan heb ik het ook!

Autisme als modeverschijnsel?

Tegenwoordig heeft iedereen autisme, het lijkt wel mode. Het is niet vreemd als je dat denkt. Het is waar dat sommige artsen wel gemakkelijk een diagnose autisme lijken te stellen. Maar het is helaas ook nog steeds waar dat veel mensen ten onrechte geen diagnose krijgen. Omdat er artsen zijn die autisme uitsluiten als iemand in staat is oogcontact te maken, vlot spreekt of zich een voorstelling kan maken van wat hij morgen zou willen doen. Je zou kunnen zeggen dat ze autisme wat letterlijk nemen...

Toch hoor je de laatste tijd wel veel dat mensen een diagnose krijgen. Hoe kan dat? Daar zijn een aantal mogelijke verklaringen voor te noemen:

- de criteria zijn minder streng dan vroeger. Ze zijn aangepast aan hoe autisme er uit ziet bij normaal begaafde volwassenen.
- autisme is meer bekend bij artsen dus worden er minder mensen over het hoofd gezien. Veel mensen met autisme hebben vroeger andere diagnoses gehad, zoals angst- of dwangstoornis, depressie, borderline of narcisme.
- autisme is meer bekend bij ouders en leerkrachten dus wordt er eerder gevraagd om onderzoek.
- De wereld is veranderd. Iemand met autisme had veel minder problemen in een samenleving met duidelijke wetten en gedragsnormen, met een kleine sociale kring en met het klassieke onderwijssysteem.
- Door een betere begeleiding, toename van banen in technologie en ICT en zaken als internet (-dating) zijn meer mensen met autisme in staat een gezin te vormen en te onderhouden. Als een van de ouders autisme heeft is er een duidelijk verhoogde kans dat een kind ook autisme heeft.
- Door de diagnose van hun kind krabben veel ouders ook zichzelf eens achter de oren: ze herkennen wel veel bij zichzelf. Is dat dan ook autisme? Ze gaan dan alsnog onderzoek laten doen om duidelijkheid te krijgen. Zonder kind met autisme zouden ze misschien nooit bij een psychiater gekomen zijn, omdat ze op hun manier met hun problemen hebben leren leven.
- Soms zoeken mensen een diagnose om een hele praktische reden: als je al heel vaak overspannen ziek thuis hebt gezeten, al je banen verliest of je huishouden niet gedraaid krijgt, dan is vaak een diagnose nodig om geld te krijgen voor hulp van UWV of zorgkantoor. Het gaat dan niet om mensen die problemen verzinnen, maar om mensen die 'dan maar' een officiële stempel gaan halen om hun problemen te bewijzen.

Lees ook: www.AbAut.nl/files/iedereen_autisme